

Вогнепальна зброя — це пристрій, в якому для вильоту кулі з каналу ствола використовується енергія хімічного розкладу вибухових речовин. Для вирішення питання, чи належить предмет до вогнепальної зброї, крім установлення загальної ознаки — цільового призначення, необхідно, щоб він задовольняв такі критерії:

- для метання снаряда має бути використана енергія, яка утворюється під час згоряння вибухової речовини (пороху та ін.);
- предмет повинен мати ствол для спрямування руху снаряда;
- наявність у предмета пристроїв для замкнення каналу ствола та для запалення заряду;
- достатня вражаюча дія снаряда;
- достатня міцність конструкції предмета.

Критерій міцності конструкції передбачає, що з неї можна здійснити більш як один постріл. Вражаюча сила снаряда має становити щонайменше 0,005 кг/мм².

Ручну вогнепальну зброю класифікують так:

- за цільовим призначенням — бойова (гвинтівки, карабіни, авто-мати, пістолети, револьвери, рушниці гладкоствольні спеціаль-ного та бойового призначення тощо), мисливська (рушниці різних систем, мисливські карабіни, штуцери), спортивна (тренувальна та цільова зброя — дрібнокаліберні гвинтівки, спортивні пістолети);
- за ступенем автоматизації— неавтоматична, автоматична, самозарядна;
- за способом заряджання — казнозарядна, дульнозарядна;
- за кількістю стволів — одно-, два- та багатоствольна;
- за кількістю зарядів — одно- та багатозарядна;
- за конструктивними особливостями ствола — гладкоствольна, нарізна, гладконарізна (з парадоксом);
- за калібром — малокаліберна (до 6,5 мм), середнього калібру (6, 5-9 мм) та великокаліберна (понад 9 мм);

- за способом виготовлення — заводська, кустарна (виготовлена майстром-зброярем або спеціалістом у кустарних умовах, без дотримання встановлених стандартів і, як правило, невеликими партіями) та саморобна (виготовляється, як правило, з наявних матеріалів, а інколи із частковим застосуванням окремих частин заводського виготовлення);

- за особливістю конструкції— стандартна, нестандартна та атипова.

Нестандартна зброя має певні конструктивні відхилення порівняно зі стандартною зброєю аналогічного типу — меншу довжину ствола чи ложа. До цієї групи належать багатоствольні пістолети та револьвери, обрізи гвинтівок і мисливської зброї. Велике значення має питання про критерії розмежування обрізів та видів зброї, з яких вони виготовлені. Виявлено, що вкорочення ствола мисливської руші до 500 мм (включаючи патронник) є межею, поза якою рушниця втрачає балістичні властивості мисливської зброї і набирає ознак іншої зброї — бойової, призначеної для враження живої цілі на близьких відстанях. Якщо довжина ствола перевищує 500 мм і ложе не вкорочене, така рушниця належить до рушниць полегшеної конструкції. Атипова зброя також відрізняється нестандартною конструкцією, але основною її особливістю є маскуваність під будь-які побутові речі — авторучки, парасольки та ін. До цього типу належать також пристрої для стрільби, перероблені з будівельно-монтажних та стартових пістолетів, ракетниць.